

DATOS IDENTIFICATIVOS

O Fenómeno Relixioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea

Materia	O Fenómeno Relixioso e a Evolución do Patrimonio Eclesiástico na Galicia Contemporánea			
Código	O02M103V01115			
Titulación	Máster Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Rodriguez Lago, Jose Ramon			
Profesorado	Rodriguez Lago, Jose Ramon			
Correo-e	jrlago@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código				
A1	Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.			
A3	Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.			
A5	Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da historia, o territorio e os recursos patrimoniais.			
A8	Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se lle asigna ao patrimonio, a súa posta en valor e uso público.			
A11	Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.			
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.			
B2	Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.			
B3	Dominar a formulación de problemas de investigación teórica e aplicada.			
B4	Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.			
B5	Traballar interdisciplinarmente			
B8	Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.			
B9	Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.			

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Identificar as bases metodolóxicas e historiográficas sobre as que se sostén a interpretación dun determinado fenómeno histórico.	saber	A3
1. Capacidade de análise e síntese	saber facer	B1
2. Aprender autónomamente	saber facer	B2

Establecer relacións entre as características dos conceptos analizados e dos contextos e dinámicas sociais e políticas estudadas.	saber facer	A1
Realizar actividades de investigación arquivística, museística, bibliográfica, audiovisual e informática aplicadas aos campos da Historia, o territorio e os recursos patrimoniais.	saber facer	A5
Capacidade para a toma de decisións sobre a función que se asigna ao patrimonio a súa posta en valor e uso público.	saber facer	A8
5. Capacidade de xestionar a información	saber facer	B5
3. Traballar individualmente ou en equipo	saber facer	B3
Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	saber	B1
Comprometerse a desenvolver e manter unha actitude ética tanto no seu traballo coma nas súas relacións sociais.	Saber estar / ser	B9
Aplicar a informática e outros medios audiovisuais ao traballo de fin de mestrado.	saber facer	B8
Coñecer e utilizar os recursos documentais máis recentes en relación coa temática do mestrado.	saber facer	B4
Capacidade para elaborar estratexias encamiñadas á recuperación do patrimonio.	saber facer	A11

Contidos

Tema	
1. Introducción ao fenómeno relixioso e ao patrimonio eclesiástico. Conceptos clave.	Relixiosidade, relixións e igrexas. Secularización e modernización. Tradicionalismo, fideísmo, integrismo. Tolerancia e liberdade de relixións. Modernidade, laicidade e laicismos. Propiedade e patrimonio.
2. Patrimonio inmaterial e confesións relixiosas.	Símbolos, ritos e liturxias. As crenzas e as ideas. Os imaxinarios sociais.
3. Patrimonio material e confesións relixiosas.	O chan. Os edificios. Os medios de comunicación. As obras artísticas. Os recursos financeiros.
4. Evolución do patrimonio eclesiástico en España e Galicia durante a Idade Contemporánea.	Final do Antigo Réxime (1760-1836) O Estado liberal (1836-1868) O Sexenio democrático (1868-1874) A Restauración (1874-1936) A II República (1931-1936) O nacional-catolicismo (1936-1975).
5. O patrimonio das confesións relixiosas en España e Galicia (1976-2008).	A Igrexa católica. As Igrexas evanxélicas. A comunidade islámica. A comunidade xudía.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	12	18	30
Traballos tutelados	8	12	20
Informes/memorias de prácticas	4	20	24
Probas de autoavaliación	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos tutelados	O estudante, de forma individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/a estudante/s que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Orientación, asesoramento e seguimento do traballo do alumno/a na aula ou mediante a comunicación por correo electrónico.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Orientación, asesoramento e seguimento do traballo do alumno/a na aula ou mediante a comunicación por correo electrónico.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia nas sesións presenciais	20

Traballos tutelados	Traballo realizado polo alumno nas sesións presenciais (debates, exposicións)	30
Informes/memorias de prácticas	Memoria do traballo práctico realizado e exposto ante o grupo	25
Probos de autoavaliación	Respostas a un cuestionario sobre o traballo desenvolvido e a aprendizaxe realizada	25

Outros comentarios sobre a Avaliación

Tódolos alumnos teñen o dereito a seren avaliados mediante unha proba final.

O alumno que non poda participar nas clases presenciais deberá manterse informado do traballo realizado nas clase mediante a comunicación co profesor a través do e-mail. O alumno poderá realizar un traballo de investigación na temática proposta baixo o asesoramento do profesor. A presentación do traballo e o seu seguimento será valorada como unha proba de avaliación global polo profesor da materia. Os alumnos da segunda convocatoria poderán optar tamén por esta segunda vía de avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

- POLLARD, JOHN F., **EL VATICANO Y SUS BANQUEROS. LAS FINANZAS DEL PAPADO MODERNO, 1850-1950**, BARCELONA, 2007,
- BURLEIGH, MICHAEL, **PODER TERRENAL. RELIGIÓN Y POLÍTICA DE LA REVOLUCIÓN FRANCESA A LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL**, MADRID 2005,
- DÍAZ-SALAZAR, RAFAEL, **ESPAÑA LAICA. CIUDADANÍA PLURAL Y CONVIVENCIA DEMOCRÁTICA**, MADRID 2007,
- BURLEIGH, MICHAEL, **CAUSAS SAGRADAS. RELIGIÓN Y POLÍTICA EN EUROPA DE LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL AL TERRORISMO ISLAMISTA**, MADRID 2006,
- RODRÍGUEZ LAGO, JOSÉ RAMÓN, **CRUZADOS O HEREJES. LA RELIGION, LA IGLESIA Y LOS CATÓLICOS EN LA GALICIA DE LA GUERRA CIVIL**, NIGRA TREA 2010,
- KEPEL, GILLES, **LAS POLÍTICAS DE DIOS**, BARCELONA, 2006,
- CALLAHAN, WILLIAM J., **LA IGLESIA CATÓLICA EN ESPAÑA (1875-2002)**, BARCELONA, 2002,

Recomendacións